

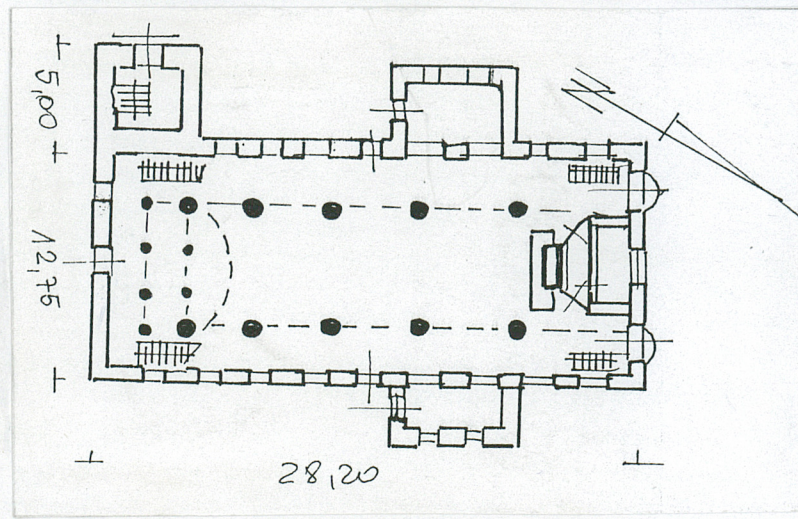
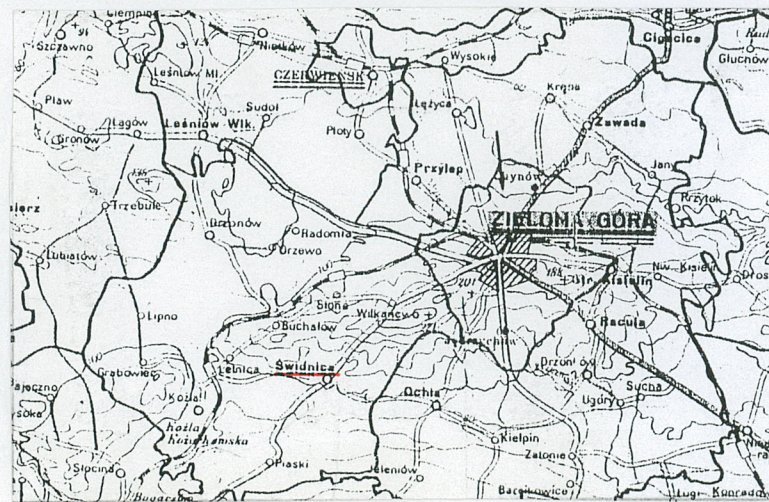
EWANGELICKI koł.

1. Obiekt **KOŚCIÓŁ FILIALNY p.w. św. NMP KRÓLOWEJ POLSKI**

2. Czas powstania
1794 - 96 r.
1867 r.

3. Miejscowość
ŚWIDNICA

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres **Świdnica**
nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna
województwo **lubuskie**
gmina **Świdnica**
pow. zielonogórski

6. Poprzednie nazwy miejscowości
Szwydnicz - 1376
Schweinitz

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975
województwo **zielonogórskie**
powiat **Zielona Góra**

8. Właściciel i jego adres
Par.rzym.-kat. pw. św. Marcina
Ul. Długa 26, 66-008 Świdnica

9. Użytkownik i jego adres
j/w

10. Rejestr zabytków
Nr 1784 data 16.III.1965 r.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Świdnica położona jest 12 km w kierunku południowo-zachodnim od Zielonej Góry, mniej więcej w połowie drogi prowadzącej z Zielonej Góry do Nowogrodu Bobrzańskiego. Kościół filialny zlokalizowany jest w środku wsi, tuż przy lokalnej, asfaltowej drodze, w pobliżu dworu Kietliczów, obecnie siedziby Muzeum Archeologicznego, ponad 100 m w kierunku północnym od kościoła parafialnego pw. św. Marcina. Materiał, konstrukcja, technika: obiekt zbudowany z kamienia i cegły, tynkowany, wieża na podwalinie z kamieni polnych, murowana z cegły. Stropy płaskie, drewniane, pod emporami belkowe. Konstrukcja dachu mansardowa z jednakowym nachyleniem połaci dachowej, główna część konstrukcji dachu jętkowo-płatwiowa z dwoma rzędami słupów. Słupy te poprzez podwaliny spoczywają na belkach stropu nad częścią mansardową, płatwie części mansardowej przesunięte są względem połączenia krokiew górna-belka stropowa nieco ku środkowi. Płatwie spoczywają na słupach, które stanowią jednocześnie poniżej podpory trzech poziomów galerii. Stężenie konstrukcji podłużne i poprzeczne mieczami. Dach pokryty dachówką bitumiczną typu „Tegola”, wieża blachą miedzianą ułożoną w romby. Posadzka w nawie betonowa i częściowo wyłożona płytkami ceramicznymi (pas między nawą i prezbiterium oraz pod ścianami nawy). W prezbiterium betonowa, obejście za ołtarzem oraz zakrystia wyłożona terakotą. W kruchcie płytki ceramiczne. Na emporach podłogi z desek.

Schody wewnętrzne prowadzące na emporę drewniane, jednobiegowe, rozłożone symetrycznie od strony prezbiterium i wejścia głównego. Otwory okienne w nawie (i prezbiterium) prostokątne zamknięte łukiem odcinkowym i prostokątne, ośmiokwaterowe. W wieży prostokątne, zamknięte łukiem odcinkowym o podziale krzyżowym, w partii szczytowej wysokie, prostokątne, zamknięte półkoliście, poniżej otwory okrągłe. Otwory drzwiowe w nawie prostokątne, zamknięte łukiem odcinkowym, wejście do wieży poprzez profilowany portal zamknięty łukiem odcinkowym. Stolarka okienna i drzwiowa drewniana. Drzwi dwuskrzydłowe, płycinowe, w wieży z nadświetlem. Obiekt zbudowany na rzucie prostokąta, jednonawowy, prezbiterium nie wydzielone, zamknięte ścianą prostą. Od strony prezbiterium dwie prostokątne przybudówki , tworzące w rzucie z nawą i prezbiterium formę stylizowanego krzyża. W narożniku południowym kwadratowa wieża. Bryła zwarta, urozmaicona niższymi przybudówkami i wysoką wieżą. Dachy: nawy i prezbiterium mansardowy, przybudówek naczółkowy, wieży na planie ośmioboku, namiotowy w formie graniastosłupa zwieńczonego metalowym krzyżem. Wieża zbudowana na rzucie kwadratu, w partii szczytowej na planie ośmioboku. Wejście główne od płd-zach. Otwory okienne na osiach elewacji. Prostokątne, zamknięte łukiem odcinkowym - w korpusie wieży zwieńczonym gzymsem kostkowym. Otwory drugiej i trzeciej kondygnacji w prostokątnych płycinach, których pionowe obrysy uwydatniają naroża bryły. Płyciny dzieli w poziomie pas pięciu małych otworów. Powyżej, na przedłużeniu osi korpusu cztery duże okrągłe, a w części szczytowej, wsparte na prostym gzymsem wysokie, zamknięte półkoliście otwory, tworzące latarnię. Ponad nimi dookoła motyw

cd załącznik 1

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

Pierwsza wzmianka o wsi pochodzi z 1305 r.. W dokumentach z 1376 r. wymieniona jest jako villa Szwydnicz. W 1396 r. podzielona była na dwa folwarki. Część dóbr należała w tym czasie do rodu Kietliczów. 29 grudnia 1514 r. Świdnica, staraniem Baltazara Kietlicza, otrzymała z rąk Władysława Jagiellończyka prawa miejskie, potwierdzone w 1602 r. przez cesarza austriackiego Rudolfa II. Wiązały się z tym liczne przywileje: prawo składu soli, zgoda na warzenie piwa i monopol jego wyszynku w promieniu jednej mili, utworzenie komory celnej i urządzenie ośmiu jarmarków rocznie. Od XVII w. statuty cechowe otrzymali tkacze, bednarze, cieśle, kowale i kamieniarze. Prawa miejskie Świdnica utraciła w trakcie wojny trzydziestoletniej. W 1851 r. wieś podzielona na trzy części, których właścicielami byli: von Knobelsdorff, von Schneider, von Prittwitz. W 1900 r. Świdnica liczyła 1141 mieszkańców. Kościół ob. filialny rzymsko-katolicki, zbudowany został jako barokowy zbór ewangelicki w latach 1794-1796.

Neogotycka wieża dobudowana została w 1876 r.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
3.022 m ³	349 m ²	sakralne	sakralne
19. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja 1983 r. - przeniesienie i konserwacja stropu polichromowanego ze zburzonego kościoła ewangelickiego w Koźuchowie /wyk. PKZ O/Poznań- dokumentacja w arch. WO SOZ Zielona Góra/ - naprawienie i wzmocnienie podwalin, wyrównanie i wypoziomowanie płaszczyzny sufitu / A.Krupka, Podwieszenie stropu do konstrukcji dachu, dok. techniczna, w: archiwum WO SOZ Zielona Góra/ 1992 r. - zmiana pokrycia dachu nawy z dachówki karpiówki na pokrycie bitumiczne typu „Tegola”, - wykonanie opierzeń blacharskich - wzmocnienie więźby dachowej oraz jej podniesienie i wyrównanie - remont wnętrza :posadzki, prace ciesielskie, malowanie ścian		18. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Zawilgocone i zagrzybione ściany wewnętrzne i zewnętrzne, dolne partie słupów wspierających emporę miejscami spróchniałe.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Należy osuszyć ściany, konserwacji wymagają słupy emporowe.	

<p>21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)</p>	<p>24. Uwagi różne</p>
<p>22. Bibliografia</p> <p>Stanisław Kowalski, Miasta Środkowego Nadodrza, Zielona Góra 1994 r.</p>	<p>25. Opracował</p> <p>tekst - Ewa Garbacz , listopad 1999 r. plany, rysunki /przerisy/-Ewa Garbacz zdjęcia fotograficzne- Krzysztof Garbacz</p> <p>Miejsce przechowywania negatywów</p> <p>KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO</p>
<p>23. Źródła ikonograficzne I fotograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatura)</p>	<p>26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)</p> <p>27. Załączniki</p> <p>4 wkładki</p>

1. Miejscowość Świdnica 2. Gmina loco 3. Województwo lubuskie	4. Obiekt (nazwa jak w karcie) Kościół filialny p.w. NMP Królowej Polski	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) cd. pkt 13
---	---	--

cd. pkt 13 ornamentowy w postaci krzyża trójlistnego. Wieżę wieńczy gzyms kostkowy. Elewacja południowo.-wschodnia. skomponowana ze ściany wieży i nawy. Ściana nawy w przyziemiu trójosiowa, w środkowej osi wejście główne, w bocznych otwory okienne umieszczone w podłużnych rozglifionych wnękach, zamkniętych łukiem odcinkowym. Oddzielona gzymsem część szczytowa dwuosiowa, z prostokątnymi otworami. Elewacja północno-wschodnia, dziewięcioosiowa, z dobudówką od wschodu. W dobudówce w przyziemiu dwa okna, na osi naczółka kwadratowa w obrysie płycina. Elewacja północno zachodnia posiada od strony południowo-wschodniej wejście do zakrystii. Elewacja północno-wschodnia skomponowana ze ściany nawy, przylegającej do niej dobudówki oraz elewacji frontowej wieży, przy ścianie dobudówki wejście boczne do kościoła. Układ otworów analogiczny jaki w elewacji północno-wschodniej. Wnętrze jednonawowe. Nawa i prezbiterium równej szerokości. Prezbiterium wydzielone podwyższoną posadzką. Za ołtarzowym wejście do prostokątnej w planie zakrystii. Po bokach arkadowo oddzielone od nawy kruchty. Korpus wnętrza otoczony dwoma kondygnacji empor, wspartych na masywnych słupach Empora organowa o parapecie wygiętym półkoliście. W wyposażeniu późnobarokowy ołtarz główny, rzeźby świętych Piotra i Pawła z k. XVIII w., rzeźba Chrystusa Zmartwychwstałego z 2 poł. XVIII w., prospekt organowy architektoniczny, zdobiony snycerką, neobarokowy z 1795 r., organy z tego samego okresu / warsztat śląski /, polichromowany strop z przedstawieniami czterech scen ilustrujących Nowy i Stary Testament, stanowiący część składową stropu w kościele ewangelickim w Kozuchowie: "Ecce Agnus Dei", "Faryzeusz i Celnik", "Sprawiedliwy Setnik", "Spożywanie baranka". Kościół posiada instalację elektryczną.

1. Miejscowość Świdnica
2. Gmina Iłowo
3. Województwo lubuskie

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół filialny p.w. NMP Królowej Polski

5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

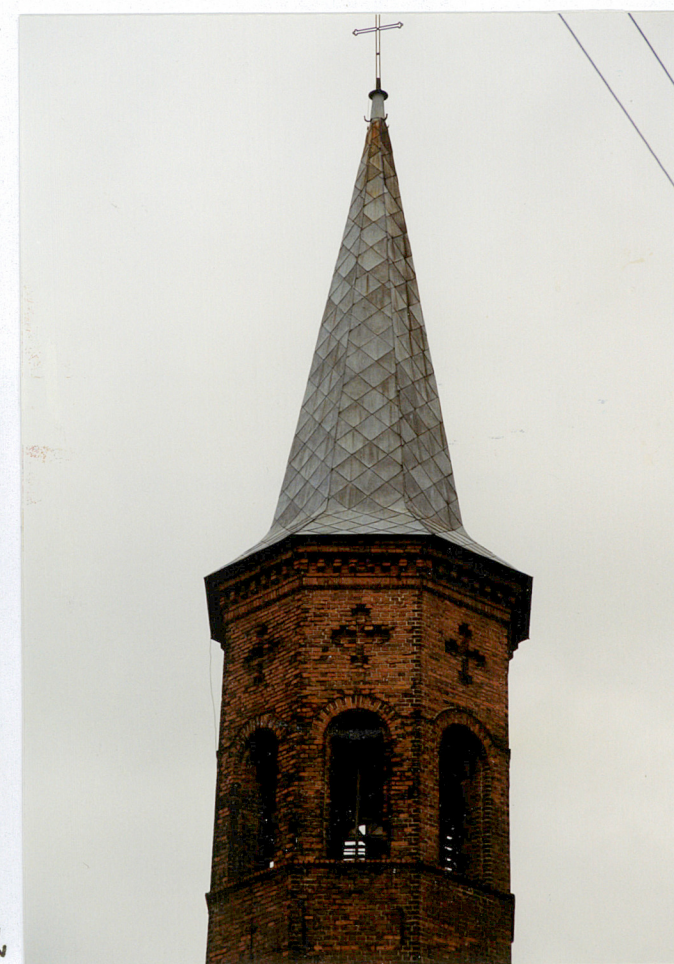
zdjęcia

1

2

3

Wkładkę złożył Ewa Garbacz, listopad 1999 r.
Miejsce przechowywania negatywów

Wzór ODZ 1995 r.

4

5

6

7

1. Miejscowość Świdnica	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina loco	Kościół filialny p.w. NMP Królowej Polski	zdjęcia
3. Województwo lubuskie		

8

9

10

11

12

13

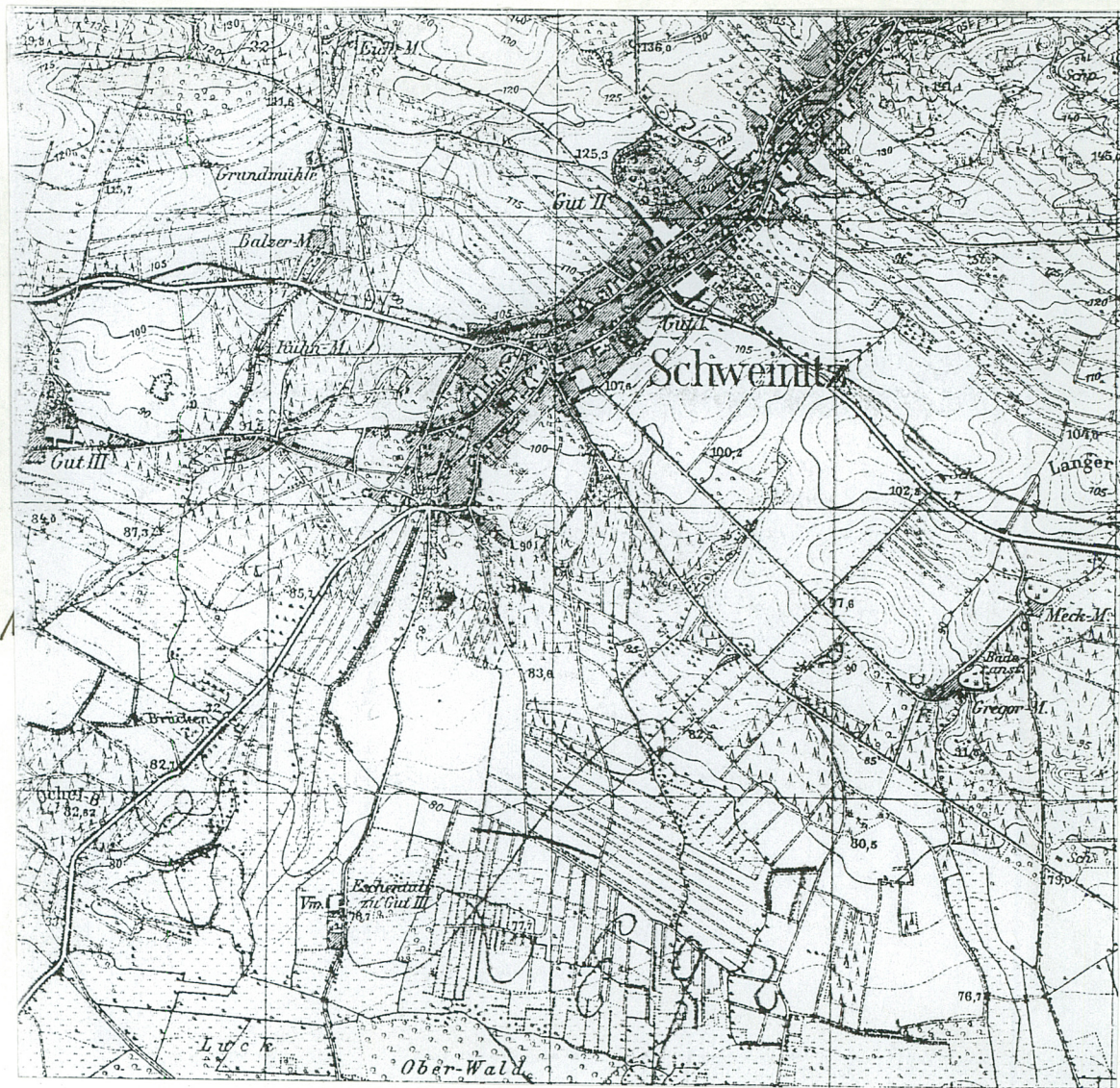
<p>1. Miejscowość Świdnica 2. Gmina loco 3. Województwo lubuskie</p>	<p>4. Obiekt (nazwa jak w karcie) Kościół filialny p.w. NMP Królowej Polski</p>	<p>5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) zdjęcia</p>
--	---	---

14

15

1. Kościół od strony północnej
2. Elewacja północno-zachodnia
3. Część szczytowa wieży
4. Elewacja frontowa południowo-wschodnia
5. Kościół od strony południowej
6. Elewacja północno-wschodnia
7. Elewacja przybudówki od strony północno-wschodniej
8. Wnętrze-widok na prezbiterium
9. Wnętrze-widok na empore organową
10. Wnętrze-fragment nawy z wejściem głównym
11. 12. Wnętrze-widok na emporę
13. Wnętrze -fragment prezbiterium
14. Wnętrze-polichromowany strop nawy
15. Wnętrze- wejście do zakrystii za ołtarzem
16. Zakrystia
17. Mapa Świdnicy z 1936 r.